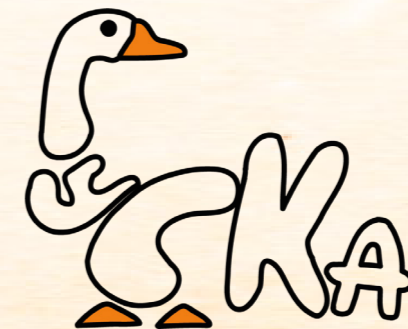

**Здравствуй, Люба,
я повернулся**

**Здрастуй, любя,
я повернувся**

Зрастуй, любя, я повернувся

Арт-бук

Київ
Видавництво «ГусКа»
2020

УДК 084

346

346e Здравстуй, люба, я повернувся [Текст]: арт-бук. — Київ: ГусКа, 2020. — 75ст.

ISBN 978.966.1805.12.4.

Життя, література, музика, кіно, мода років СРСР — це все таке далеке, забуте, але прекрасне. Багато хто хоче повернутися в своє дитинство, молодість або просто побачити та відчути той самий дух Радянського Союзу. Цей арт-бук дасть вам таку змогу. Фото, кросворди та багато іншого допоможуть вам поринути в прекрасну атмосферу 50-80-х років СРСР.

УДК 084

© Катерина Бондаренко, обкладинка 2020
© Аліна Богомолова, Альона Бабенко, упорядкування, 2020
© Видавництво «ГусКА», 2020

ISBN 978.966.1805.12.4.

Усі права застережено

ЛИСТЯ ЖОВТЕ,

ПІСНЯ ГАРНА

МУЗИКА 1950X - 1980X

1950-ті

Перші повоєнні десятиліття ознаменувалися поверненням до мирного життя, тому починають головні ролі грати теми вихваляння праці, патріотизму, молодості. Крім того, залишаються актуальними військові пісні (про повернення солдатів додому, про боротьбу за мир).

У 50-ті рр. була записана, можливо, найпронизливіша пісня про війну «Вороги спалили рідну хату» Матвія Блантера, що фактично завершила епоху військової тематики. На відміну від музики минулого десятиліття, нове звучання стає ближче до стилю джаз-бендів: «Легідна пісня» та «Здрастуй, здрастуй» Марка Фрадкіна, «Вдень і вночі» Микити Богословського.

Чим ближче до 60-х, тим більш популярна музика ставала ліричною. Тут не можна не згадати таких композиторів, як Ісаак Дунаєвський, Матвій Блантер, поета Василя Лебедева-Кумача й багатьох інших. Моторошне десятиліття йшло все далі й далі, а світогляд радянської людини все більше орієнтується на повернення до мирного життя й надіям на майбутнє.

Особливе місце в популярній музиці зайняла субкультура «стиляг»: саме в кінці 50-х у Союзі зароджується легендарна «музика на кістках» (зроблені з рентгенівських знімків пластинки). Рок-н-рол проникає спочатку на напівзакриті вечірки золотої молоді, а до кінця десятиліття кавери на Елвіса Преслі й Чака Беррі у виконанні місцевих джаз-бендів звучать на танцполах усюди країни.

1960-ті

Завдяки московському фестивалю молоді й студентів 1957 р. народження, рок-н-рол увійшов у повсякденне життя радянського народу., який почав долучатися до розвитку цієї течії. Десь до кінця 60-х комуністи зрозуміли, що якщо з Елвісом Преслі ще можна було якось боротися, то «The Beatles» уже не помічати стало просто не реально. І так-сяк на естраду проникали групи на кшталт «Сокіл», яка навіть потрапила в озвучку відомого, можна навіть сказати, культового мультфільму «Фільм-фільм-фільм». Ех, чудовий був мультфільм, пам'ятаєте? А пісня ще прекрасніша!

У 60-х рр.. у радянському музичному просторі починають з'являтися композитори, тісно пов'язані з авангардними течіями, зокрема Альфред Шнітке. Твори багатьох композиторів, що вільно експериментують зі світовими музичними традиціями і не відповідають радянським стандартам академічної музики, практично не виконувалися і не видавалися.

Здобула популярність так звана «хренніківська сімка» (Олена Фірсова, Дмитро Смирнов, Олександр Кнайфель, Віктор Суслін, В'ячеслав Артемов, Софія Губайдуліна, Едісон Денисов), чия творчість згодом піддалася різкій критиці з боку Тихона Хреннікова. Також відзначимо таких композиторів-авангардистів як Микола Каретников і Галина Уствольська.

1970-ті

Десь приблизно на початку 70-х на радянську естраду, у якій до того часу царювали Едіта П'єха, Муслім Магомаєв і Йосип Кобзон, викотилися ВІА – вокально-інструментальні ансамблі. Ті, хто на початку 70-х рр. були віком 16-20, напевно, дійсно щиро раділи «Самоцвітам» і «Піснярам». Пам'ятаєте, як «Вологда» переслідувала вас усю юність? А ранній хіт Паулса «Листя жовте над містом кружляє»? Дорослі тоді крутили цю пісню на всіх святкових гулянках.

У радянської молоді поступово сформувалася своя субкультура, яка слухала виключно західну рок-музику. Але з цим було важкувато. Тому що, якщо чорна ікра хоча й була дефіцитом, але все-таки теоретично її можна було купити, оскільки вона все ж у СРСР випускалася, то диски західних виконавців купити було нереально.

Головною компанією звукозапису в СРСР була студія «Мелодія», яка випускала вінілові пластинки. Які? Ну як які. Це були пластинки для підвищення духовності радянських громадян. Для естетів і цінителів класики «Мелодія» випускала класичну музику.

1980-ті

І ось 80-ті! «Кайдани впали ...». Алла Пугачова, а за нею Ірина Аллегрова, видають один за одним хіти, написані геніальним композитором Раймондом Паулсом у співпраці з поетами Іллею Резником, Андрієм Вознесенським, Михайлом Таничем. Досить згадати «Маестро», «Повернення», «Без мене», «Гей ви там нагорі» У московському «Ленкомі» Марк Захаров ставить рок-оперу «Юнона і Авось» поета Андрія Вознесенського й композитора Олексія Рибникова, яка на довгі роки стала візитною картою театру. Окремі виконавці прориваються на естраду з «забійними» хітами, як наприклад, Олександр Барикін з піснями «Букет» і «Аеропорт», Олександр Серов із «Мадонною», Михайло Муромов із «Яблуками на снігу». А як же не згадати про Ігоря Склера з піснею Ігоря Ніколаєва «Комарово»? Охх, «Комарово» . «На недельку, до второго, я уеду в Комарово...». Підспівуйте, не соромтеся)

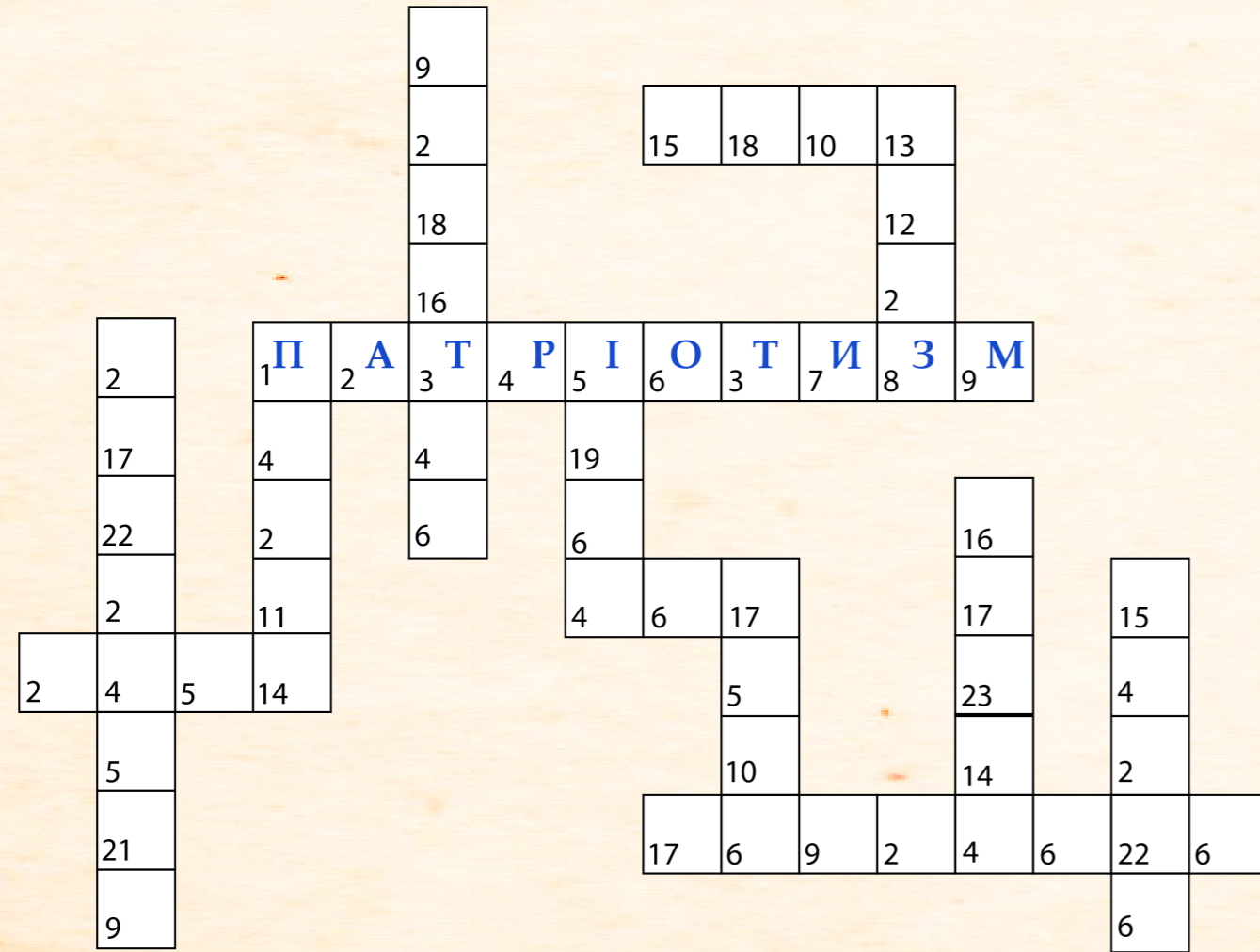
А чого тільки вартує діяльність Валерія Леонтьєва? Яскраві костюми, скуйовджене довге волосся, самобутня хореографія, використання в концертних номерах балету. 1983 рік, у самий розпал «андроповщини», Центральне телебачення знімає концертну програму, і Леонтьєв, з кучерями нижче плечей, вільно співає і пританцювує під «Дельтаплан». Його поява на сцені передбачила розвиток у Радянському Союзі кращої поп-музики.

На 80-ті припав розквіт російського року. У 1980 р. в Тбілісі було проведено перший рок-фестиваль. На телебаченні з'явилася програма «Музичний ринг», участь у якій брали рок-колективи. З майданчика «Музичного рингу» свої пісні виконували групи «Акваріум», «Браво», «Секрет», «Машина часу», «Популярна механіка» Сергія Курьохіна, «Кіно», «Аукціон», «Звуки Му» і багато інших рок груп.

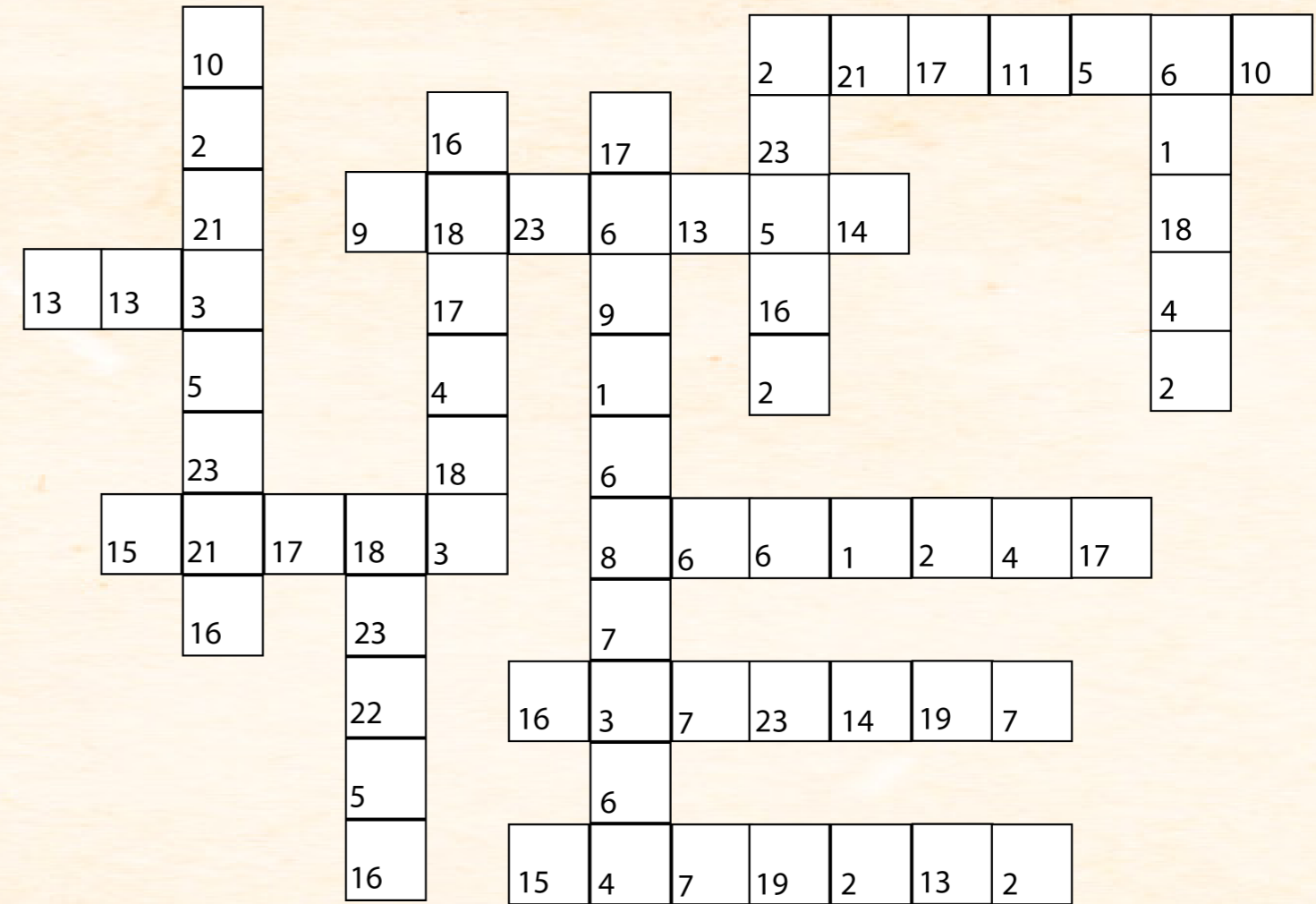

Кінець 80-х - це розквіт таких груп як «Наутілус Помпіліус», «Кіно» «Бригада С», «Зоопарк», «Арія», «Аліса», «ДДТ». Вони стали класиками свого жанру, поклавши початок російському року як цілому напрямку в музиці.

За даними літерами знайдіть інші, орієнтуючись на цифри, та заповніть клітинки словами.

1 П 2 А 3 Т 4 Р 5 І 6 О 7 И 8 З 9 М 10 11 12

13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24

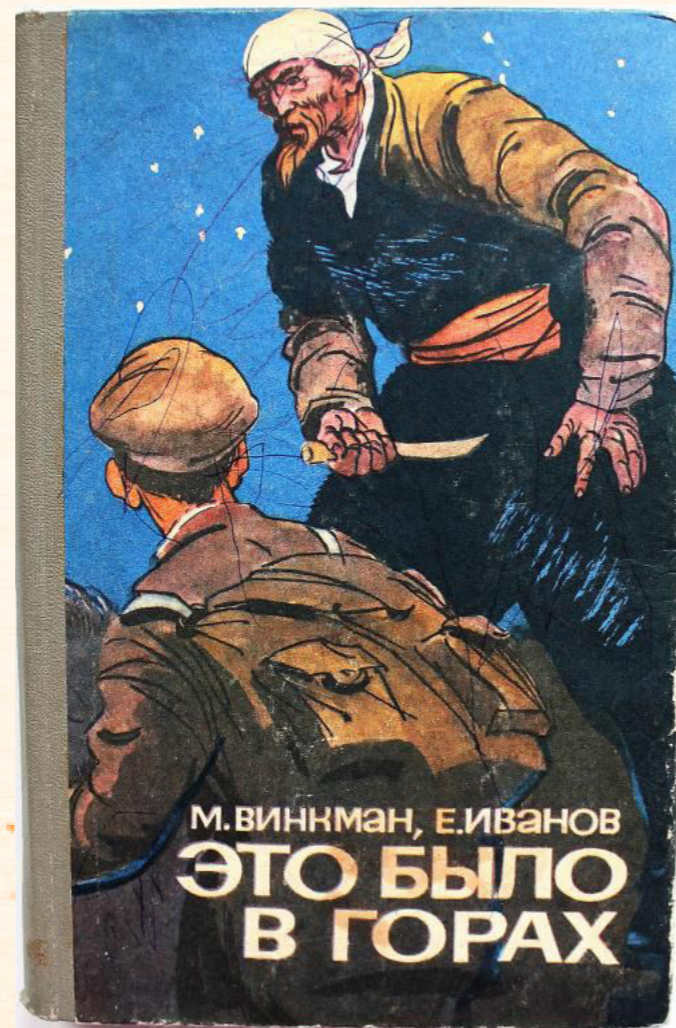
Місце для ваших спогадів і творчості

**«АВОСЬ» ТАК
ЗВЕРТЬСЯ НАША
ШХУНА**

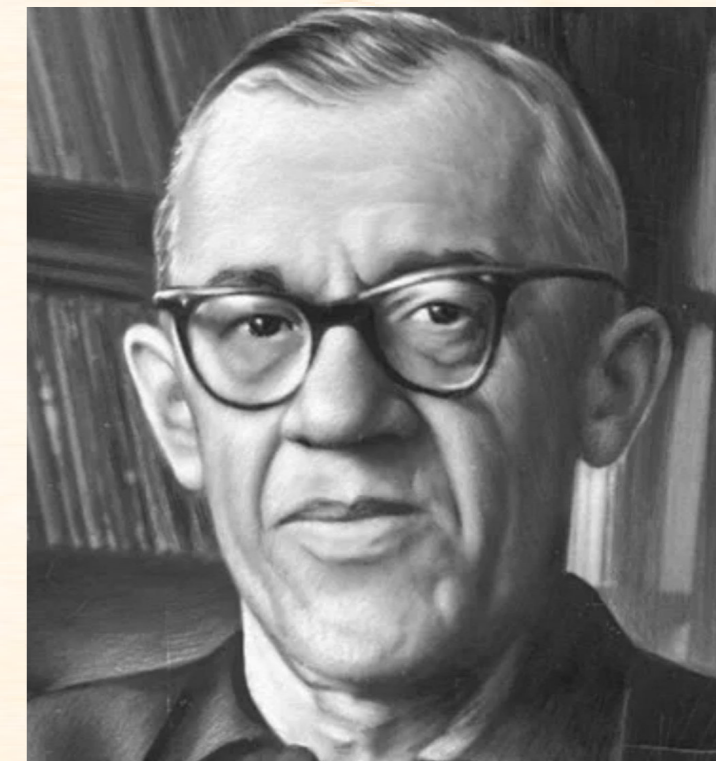
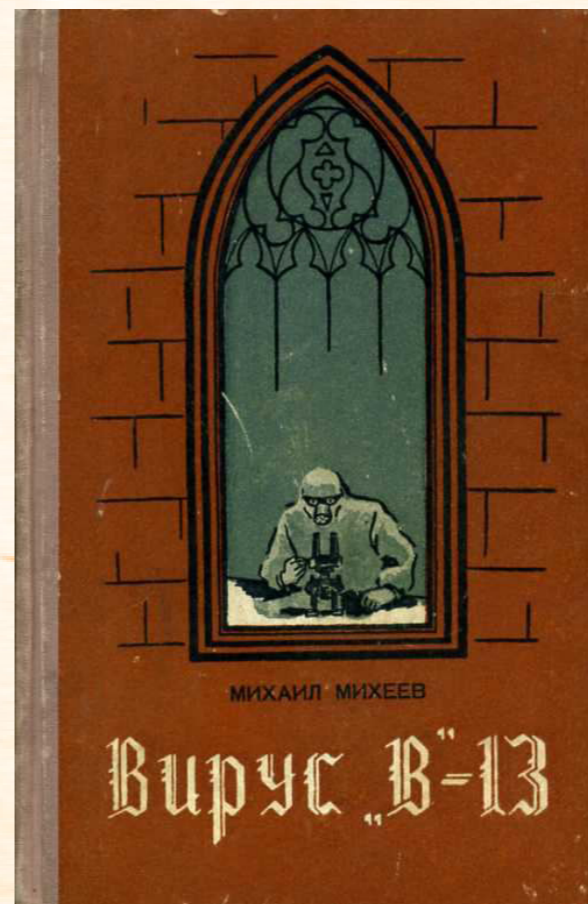
ЛІТЕРАТУРА 1950Х - 1980Х

1950-ті

В основі видань 50-х рр. були твори російської класики. Молода радянська література оповідала про настрої та успіхи побудови нової держави робітників і селян. Перед творами радянських літераторів у післявоєнний період стояло ще одне важливе виховне завдання: давати зразки справжнього героїзму, бойового або трудового, на які могли б рівнятися юні читачі.

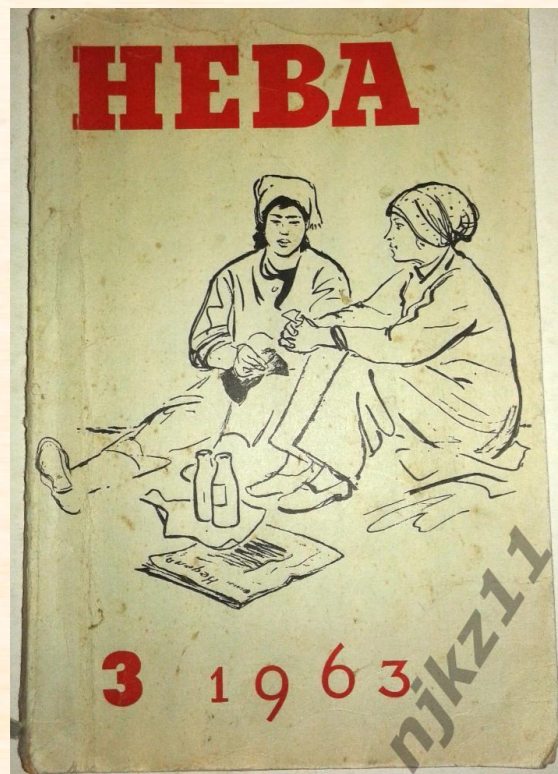

Такими були книги Михайла Міхеєва «Вірус В-13» та «Тайна білої плями». Шпигунсько-пригодницькі романи з закрученим сюжетом, що заміняли тогочасним підліткам серіали. Відваги та кмітливості молодь того періоду вчилася також у героїв Вахтанга Ананяна «Бранці Барсового міжгір'я», що мали вижити в суворих умовах дикої природи. А як, мабуть, калаталося серце за войовничих персонажів «Це було в горах», написаним Марією Вінкман та Євгенієм Івановим! «Показати велич російської класичної літератури, яка виховала багато поколінь революційних борців, продемонструвати величезну принципову відмінність і морально-політичну висоту радянської літератури...» – таким був перелік функцій тогочасної літератури.

1960-ті

«Колосальна епоха!» – так охарактеризував Андрій Вознесенський 50-60-і роки ХХ століття.

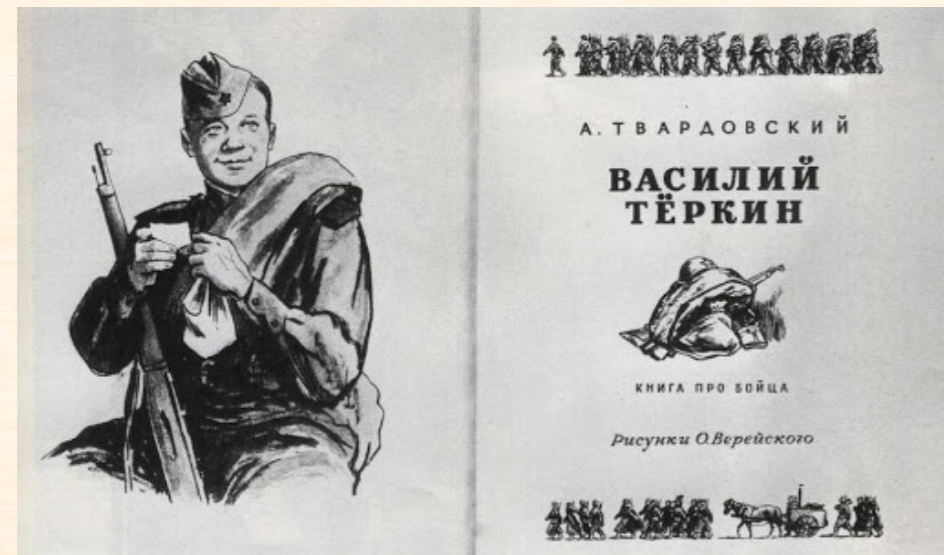

Одним із наслідків «відлиги» тоді став «поетичний бум». Після довгої перерви інтелігенція вдихнула ковток свободи. З'явилася нова, так звана «естрадна поезія», відкрита широкому загалу, що заповнювала великі зали. Широкої популярності набули такі молоді поети, як-от: Андрій Вознесенський, Євгеній Євтушенко, Роберт Рождественський. Вони підкорили публіку, виступаючи зі своєї поетичної «естради». Їм відгукується читач, починається загальний захват; зали не обіймають всіх, хто бажає чути вірші, а збірники не доходять до прилавків. Провідним жанром у поезії 60-х рр.. була лірика громадянська, філософська, любовна, пейзажна. Що ж до письменників, значна частина присвячувала книги подіям Великої Вітчизняної війни. Саме так повісті про компанію чотирьох друзів, що знаходять собі пригоди (або пригоди їх) під час уже згаданої війни, стали справжніми хітами серед радянських підлітків. «Тайна золотої долини» та «Четверо з Росії» Василя Кльопова дали тогочасному поколінню, хоча й жорстоке, проте необхідне розуміння такого явища як фашизм.

У 60-х засновується й розпочинає свою роботу Союз письменників Російської Федерації. З'являються такі журнали, як «Іноземна література», «Питання літератури», «Москва», «Нева» і, звичайно, «Юність» – видання молодих, талановитих авторів.

1970-ті

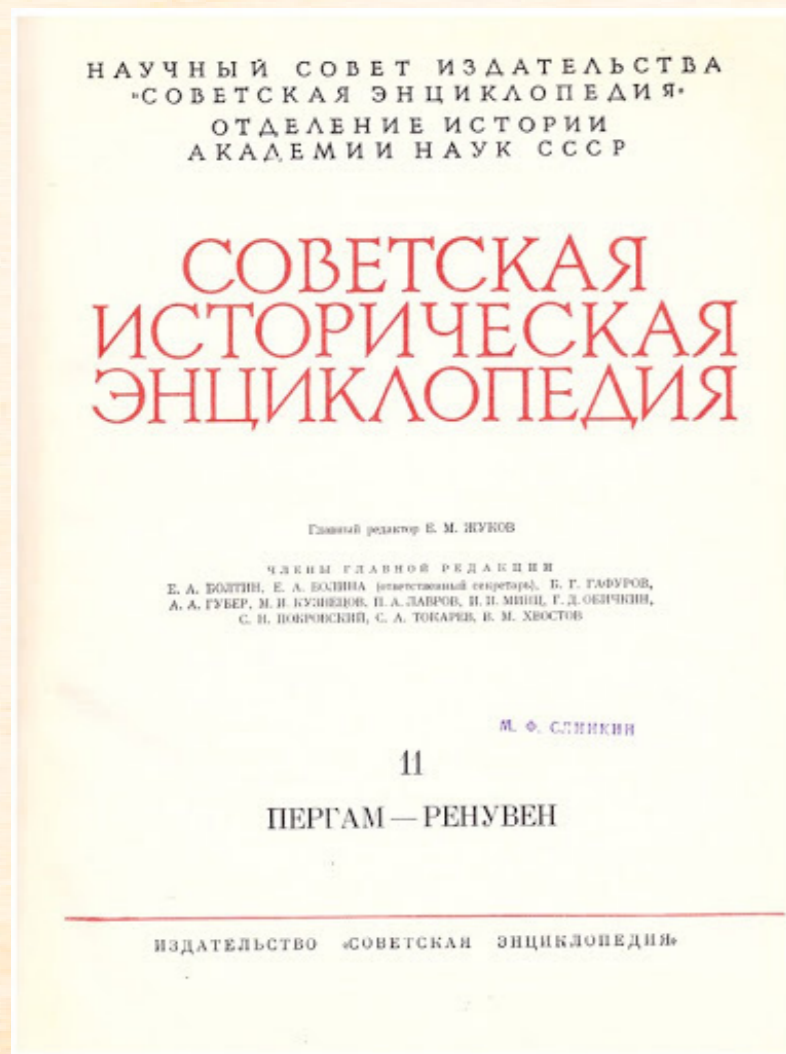

У період розвиненого соціалізму продовжували свою роботу в галузі літератури класики соціалістичного реалізму. Серед них Костянтин Федін, Михайло Шолохов, Олександр Твардовський, Олександр Фадєєв, Леонід Леонов. Поряд із ними працювало нове покоління письменників, таких як: Василь Белов, Василь Шукшин, Валентин Распутін, Віль Ліпатов, Чингіз Айтматов і багато інших. У творах цих літераторів громадські й моральні суперечності найчастіше виражалися в формах повсякденного, звичного людського існування.

На особливу увагу заслуговує розвиток літературно-художнього самвидаву в Ленінграді в 1970-ті. Це була «друга культура», що стала наслідком надлишку фахівців гуманітарних професій, яким уже з середини 60-х рр. було важко відшукати роботу за спеціальністю. Важливим фактом стало й те, що ленінградська інтелігенція традиційно вважала себе більш культурно спрямованою, ніж московські побратими, які не цуралися участі в політичних акціях. Усе це, за словами Лідії Алексєєвої, висунуло на перший план гасло «Геть політику!».

Поруч з політичними конфліктами відбувався прогрес і в інтимній ліриці. Відома не лише в Союзі, талановита поетеса Белла Ахатівна Ахмадуліна своїми віршами сколихнула трепетання тисячі читачів. Її творчість вторглася в душевний спокій кожного, хто бачив її збірки. У 70-х роках вийшли друком «Вірші» (1975), «Свіча» (1977), «Сни про Грузію» (1977, 1979), «Заметіль» (1977)... У 1975 р. композитор Мікаел Таривердієв поклав ці вірші на музику – романс пролунав у фільмі «Іронія долі, або З легким паром!»

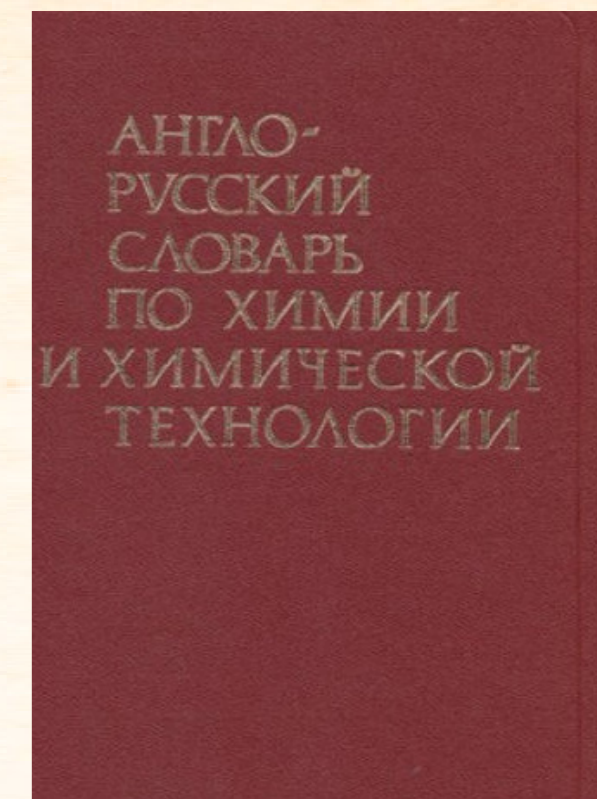

80-ті рр. відзначені зростанням критичних настроїв у середовищі інтелігенції, які поглиблювалися серйозними збоями в роботі економічних механізмів та труднощами в соціумі. Увесь період після «відлиги» у розвитку видань був насичений яскравими подіями. Література сама по собі була суспільним явищем, завдяки якому вироблялися суспільно промовисті ідеї та цінності, що ставали надбанням найширшої аудиторії.

У цей час у СРСР склалася система енциклопедичних і довідкових видань, яка включала: універсальні енциклопедії («Велика Радянська Енциклопедія»), галузеві енциклопедії («Радянська історична енциклопедія», «Сільськогосподарська енциклопедія»); однотомні словники («Політехнічний словник»). Якщо слово «енциклопедія» асоціюється у вас з виданнями, що своїми томами займають усю книжкову полицю, у вас правильні асоціації. політику!».

На випуску довідкової літератури спеціалізувалося видавництво «Радянська енциклопедія». Важливою подією стало розширення контактів радянських видавництв з партнерами зарубіжних країн. Окрім цього, вважалося, що до 1982 р. СРСР займав перше місце в світі по випуску перекладних видань.

Розвивається мистецтво оформлення видавничої продукції, зростає випуск книг з ілюстраціями. Любителі погортати видання, аби подивитися на гарні картинки, точно були в захваті. Створення нових гарнітур шрифтів робило оформлення більш цікавим. Тоді ж збільшується випуск видань у палітурці з яскравою барвистою обкладинкою. Нарешті!

Із фігур однакової форми та кольору складіть назви творів, знайдіть особливості літератури СРСР та імена авторів.

РОЖДЕСТВЕНСЬКИЙ
 ТАЙНА
 ІНОЗЕМНА
 ЕСТРАДНА
 ПРО
 ПИТАННЯ
 СНІ
 ВІРУС
 ЛІТЕРАТУРА
 БЕЛЛА
 ПОЕТИЧНИЙ
 ЛІТЕРАТУРИ
 ТАЙНА
 ДОЛИНИ
 РОБЕРТ
 БІЛОЇ
 БУМ
 ГРУЗИЮ
 РАДЯНСЬКА
 ПОЕЗІЯ
 АХМА-ДУЛІНА
 ЕНЦИКЛОПЕДІЯ
 ПЛЯМИ
 СЛОВНИК
 ЗОЛОТО!
 В-13

(A collection of 20 empty shapes for a matching exercise, arranged in five rows of four. The shapes include rectangles, hexagons, ovals, and rounded rectangles in various colors: blue, purple, green, brown, red, pink, yellow, and black.)

Місце для ваших спогадів і творчості

ОПЕРАЦІЯ “И”

ТА ІНШІ ПРИГОДИ

КІНЕМАТОГРАФА

КІНЕМАТОГРАФ 1950Х - 1980Х

1950-ті

П'ятдесяті роки в СРСР – це розквіт радянського кінематографа. Фільми, зняті в цьому періоді, відрізнялися глибиною сюжету й рефлексією на тему війни. Велика увага надавалася екранізаціям російських і зарубіжних творів.

Фільми 50-х – це своєрідна ностальгія за колишніми часами. Ці стрічки вчили жити, працювати й не сумувати в будь-яких труднощах, висміювали боягузів і нероб. «За вітриною універмагу», «Робінзон Крузо», «Карнавальна ніч», «Велика родина», «Старий Хоттабич»... чи є ті, кому не знайомі ці назви? Чи існують люди старого гарту, що не бачили історію «Дівчата без адреси»? Чи знайдеться той, кому не захочеться заново переглянути «Не Піддаються» або «Максим Перепелиця»? Зміни в стилістиці радянського кіно під час «відлиги» не залишилися непоміченими: у фільмах зменшили кількість пафосу та наблизили сюжет до реалізму (потреб і турбот простих людей).

Неймовірного успіху досягнув фільм «Сміливі люди», що став лідером прокату 1950 р., зайнявши 1-е місце й зібравши 41,2 мільйона глядачів. На Міжнародному кінофестивалі в Карлових Варах стрічка отримала премію за видатний кольоровий фільм. Більш того, картина настільки сподобалася Сталіну, що опальному дотепникові Миколі Ерדману, який написав сценарій на засланні, були повернуті цивільні права. Окрім цього, йому вручили Сталінську премію II ступеня.

У 1958 р. робота режисера Михайла Калатозова за сценарієм Віктора Розова «Летять журавлі» стала першим і єдиним в історії радянським фільмом, що отримав одну з найпрестижніших кінопремій світу – «Золоту пальмову гілку» Каннського фестивалю.

З 1959 р. кожні два роки став проводитися Московський міжнародний кінофестиваль. У конкурсній програмі брали участь і перемагали стрічки таких відомих режисерів як Федеріко Фелліні, Іштван Сабо, Анджей Вайда, Етторе Скола, Кшиштоф Кесьльовський, Стенлі Крамер та ін.

1960-ті

Настрій кіномистецтва відчутно змінюється: трудові подвиги життєрадісних робітників остаточно втрачають популярність; військова тема поступається місцем актуальним проблемам, а бурхливі суперечки «фізиків і ліриків» переносять героїв із полів у наукові лабораторії. Головні відмінні риси кіно 60-х – популярність наукової теми та поділ на масове мистецтво й арт-хаус.

У 1961 р. Юлій Райзман зняв дуже сміливий, навіть можна сказати скандальний для того часу фільм «А якщо це любов?». Мало того, що в кіно з'явилася чуттєвість, так ще це стосувалося підлітків ... У попередні роки школярам у кіно дозволялося тільки добре вчитись і дружити, але «відлига» дозволила навіть юним героям відчувати дорослі почуття.

Радянське кіно стало прагнути до правди життя – настав «зоряний час» психологічних драм. У 1964 р. сильне враження на глядачів справив фільм «Голова» режисера Олексія Салтикова з Михайлом Ульяновим у ролі безжалісного борця за долю колгоспу. За побутові сільські історії почав відповідати Василь Шукшин – режисер-самородок з алтайського села.

Гімном радянської молоді 60-х став фільм Георгія Данелії «Я крокую по Москві», а сам режисер ввів новий жанр, який назвали «ліричною комедією». Це взагалі був час розквіту комедійного кіно: Леонід Гайдай випустив «Діамантову руку» й історії про Шурика, Ельдар Рязанов – «Гусарську баладу» і «Бережися автомобіля», Володимир Фетін – «Смугастих рейс», Юрій Чулюкин – «Дівчат». Цікаво, що в ці роки був знятий перший і єдиний радянський фільм жахів – «Вій» за повістю Миколи Гоголя.

Яскравими персонами 60-х стали Володимир Висоцький і Андрій Тарковський. До Висоцького слава прийшла після фільму «Вертикаль». З цього моменту глядачі були готові йти на будь-яку стрічку з його участю, а режисери «пробивали» його кандидатуру через опір худрад. Щодо Тарковського, він із першої роботи став режисером зі світовою популярністю. Його фільм «Іванове дитинство» 1962 р. одержав головний приз Венеціанського кінофестивалю та близько двадцяти інших нагород.

«Золоте» десятиліття радянського кіно! Це був час «тихого» кіно, проте як голосно лунав сміх! Смак хвилювань за долю головних героїв разом із теплими жартами поєднували в собі знамениті «Іронія долі, або з легким паром!», «Міміно», «Службовий роман», «Осінній марафон». Настали роки нестримного розквіту діяльності Ельдара Рязанова, Володимира Меньшова, Георгія Данелії. Тоді ж були зняті дві блискучі версії відомих «Дванадцяти стільців» режисерів Марка Захарова й Леоніда Гайдая. Не можемо не згадати й про захопливі комедії «Іван Васильович змінює професію», «Велика перерва», «За сімейними обставинами», герої яких стали такими впізнаваними й близькими, що вони й досі гаряче улюблені глядачами.

Багато уваги стало надаватися дитячому та юнацькому кіно, з якого зникла колишня повчальність. Для молодшого віку знімалися музично-танцювальні казки «Пригоди Буратіно», «Про Червону шапочку», «Мама»,; дитяча фантастика, серед якої «Пригоди Електроніка», «Москва - Кассіопея», «Підлітки у Всесвіті». Для глядачів старшого віку з'являлися мелодрами й драми з підліткового життя: «Сто днів після дитинства», «Розіграш!», «Не болить голова в дятла», «У моїй смерті звинувачувати Клаву К.», «Шкільний вальс» ...

У 70-ті рр.. аудиторія надавала значну перевагу перегляду телевізора, тому в цей період з'являлося все більше розважальних і пізнавальних програм. У зв'язку зі зростанням популярності телебачення, багато фільмів стали знімати не для прокату, а для показу по ТБ. Якщо в кінотеатрі відвідувачі могли подивитися максимум двосерійну історію, то телефільми радували глядачів багатосерійним розвитком подій. Абсолютними лідерами за популярністю стали серіали «Вічний поклик», «Сімнадцять миттєвостей весни», «Місце зустрічі змінити не можна» і «Слідство ведуть ЗнаТоКи».

1980-ті

80-ті переступили поріг нового десятиліття кінематографа з доволі серйозними стрічками.

У травні 1980 р. у прокат вийшов перший радянський фільм-катастрофа «Екіпаж», а в липні – перший радянський бойовик «Пірати ХХ століття», який став найкасовішим фільмом за всю історію СРСР! Однак на загальній ситуації це мало позначилося, адже кількість відвідувачів кінотеатрів продовжувала скорочуватися, а середня цифра коливалася між 13-15 квитками на людину за рік. Все це врівноважувалося режисерами, які працювали в дусі попередніх десятиліть. Наприклад Сергій Бондарчук зняв «Бориса Годунова», Ельдар Рязанов – «Вокзал для двох» і «Жорстокий романс», Марк Захаров – «Формулу кохання». У цей же час Володимир Меньшов після триумфальної мелодрами «Москва сльозам не вірить» випустив не менш вражаючу комедію «Любов і голуби» ...

Проте в середині десятиліття все змінилося. Якщо в політичній сфері країни головною подією 80-х став початок перебудови, то в історії радянського кіно – V з'їзд Союзу кінематографістів СРСР. Невдоволення державною монополією і консерватизмом «старої школи» зріло вже давно, але скандальний дисбаланс у середовищі кінематографістів став безпрецедентною подією! «Революціонери» виступали проти кумівства, темплану, достатку худрад і застарілих сюжетів, закликали зняти з полиць заборонені фільми й омолодити режисуру. У 1986 р. Сергій Бондарчук, Станіслав Ростоцький, Лев Куліджанов та інші метри радянського кіно були звинувачені в застійності, позбавлені слова й викреслені зі складу Союзу ... Можна сказати, що саме на цьому й закінчилася історія радянського кіно.

Місце для ваших спогадів і творчості

***Коло тіла
і своя
СОРОЧКА МИЛА***

МОДА І СТИЛЬ 1950Х - 1980Х

1950-ті

Одяг у стилі 50-х дозволяє кожній модниці, незалежно від типу фігури, виглядати витончено. Модні нові колекції шили невеликими партіями, які швидко розліталися по Москві. Коштували вони дорого, тому переважній частині населення були не по кишені. Вільшість же підприємств шили за старими лекалами й поставляли на ринок моделі, застарілі 10 років тому.

У 1957 році в Москві пройшов Міжнародний конгрес моди, але брали участь у ньому тільки країни соціалістичного табору. Радянські модельєри представили тут кілька ансамблів повсякденного одягу. У жіночій моді актуальною стає виражена жіночність. Трикутні силуети з наплічниками поступаються пишним спідницям. Модним стає силует, що називається «пісковий годинник». Головні особливості: похилі плечі, піднесені груди, вузька талія і широкі стегна. Жінки сміливо слідуєть модним тенденціям, тому починають з обережністю носити декольте.

1. Платье для молодой девушки на хлопчатобумажной ткани в полоску, украшено белым кружевом. Кнопки на юбке (6) расположены так: спереди в складке — полевые донышки, на боках — полевые ромбики. Надевать на вышивку юбку. Автор модели И. Остроумова.

2. Платье из шерсти, не открытое по талии, на груди отделано вышивкой. Автор модели Н. Щукина.

3. Платье-костюм из шерстяной ткани или ситцевого ареса. На груди отделано рельефной строчкой по подбрюшному шпунту. Автор модели А. Керина. (Архив № 49 «Москворецка»).

4. Платье из светлой шерстяной ткани, отделанное черным сутажом, юбка — плиссированная. Автор модели В. Аралева.

5. Платье-костюм из хлопчатобумажного кружева и мелкой рисунки. Отделка по вырезу, лацкану и на рукавах — оборочка по настрому, вышивка или вышивка в цвет рисунка на юбке. Автор модели М. Виноградова.

Модели 2, 3, 4, 5 можно рекомендовать и для более молодых женщин.

Рисунки И. Голкиной.

У середині десятиліття в моду входять сукні з вузькою затягнутою талією й об'ємними спідницями до щиколотки. Плаття прикрашають машинним мереживом, яке в СРСР називають «Рішельє». Цей жіночний і елегантний стиль називається New look («Новий образ»). Його автор - Крістіан Діор. Модельєр вірно вловив, що жінкам набридло бути «солдатами в спідницях» і їм хочеться відчутти себе «принцесами». У Союзі «Новий образ» прийшов із заходу з запізненням на декілька років. Його радянське втілення - Людмила Гурченко в «Карнавальній ночі». Окрім цього, у колекціях від радянських модельєрів з'являються вузькі брюки. Вони позиціонуються, як більш зручні для спорту та відпочинку на природі. У 1950-ті в списку «зразків для наслідування» нарівні з актрисами з'являються жінки-політики і «перші леді». Наприклад багато уваги привертала Катерина Фурцева, яка в 1950-ті була першим секретарем Московського міського комітету КПРС. Проте справжній фурор викликала Йованка Броз, дружина югославського лідера Йосипа Тіто. Її фото з'явилися в газеті після візиту Хрущова до Югославії. Відомо, що Тіто балував свою п'яту дружину вишуканими нарядами, зшитими на замовлення. У той же час Йованка виглядала вельми скромно, жіночно й не зухвало, що доводилося до смаку більшості жінок у СРСР.

1960-ті

Мода «відлиги» передбачала, що ідеальна жіноча фігура – це високі груди, похилі плечі, осина талія і пишні стегна. До речі, для того, щоб створити зоровий ефект великих стегон, деякі жінки підкладали під одяг спеціальні подушечки. У побут увійшли пишні сукні з вузьким силуетом із каркасами й кринолінами. Уперше радянська мода заграла різними барвами.

Найбільш стильною зачіскою була «бабета» і її різновиди. Другий варіант – легкі в догляді геометричні стрижки. Крім того, часто стали використовувати перуки й шиньйони. Жінки почали активно наносити макіяж, обов'язковим атрибутом були чорні стрілки й помада. Однак не все було так просто. Помаду часто доводилося варити самим. З тушшю не менш цікава ситуація. Вона мала консистенцію у ,так звані, «брусочки», тому її потрібно було розводити водою.

На початку десятиліття широкого поширення набули туфлі на підборах 5-6 см. Таке взуття залишало сліди на асфальті, а самі жінки відчували дискомфорт під час ходьби. Проте згодом підбори стали обов'язковим жіночим атрибутом, тому в таких туфлях ходили навіть узимку.

У другій половині 60-х любов жінок завоювали мініспідниці. Як результат, у школах і спеціальних навчальних закладах представники комсомолу щоранку вимірювали довжину спідниць і відстань до коліна. Якщо спідниця була занадто короткою, відправляли переодягатися додому. До кінця десятиліття увійшов у моду строгий брючний костюм чоловічого крою: прямий або приталений жакет, прямі або злегка розкльошені брюки й тупоносі туфлі з невисокими підборами. За право носити брючний костюм радянським жінкам довелося поборотися так само, як колись за мініспідниці. Жінок у брюках або шортах не пускали в клуби, ресторани та інші громадські місця.

Чоловіки-стиляги змінили суворі радянські штани на «дудочки», почали носити яскраві приталені піджаки з широкими плечима, сорочки, краватки, парасолі-тростини. Основною зачіскою став «кок». Для чоловіків модним ідеалом були Елвіс Преслі й група «Beatles». А ось самим дефіцитним товаром виявилися ... труси. Справа в тому, що для радянських чоловіків головним елементом нижньої білизни до цього були кальсони, але вони абсолютно не підходили під вузькі штани. Фабрики випускали також сині напівбокси, але, по-перше, їх було не просто дістати, а по-друге, вони доходили майже до колін, тому під штани-дудочки почали надягати плавки.

1970-ті

Початок 70-х запам'ятався стилем хіпі. Тоді носили або екстраміні, або максі, причому в міні не відмовляли собі й пишні жінки. Носили шалі з бахромою, блузки в етнічному стилі. Волосся залишали довгим, перев'язували тасьмою поперек лоба й зачіски практично не прибирали.

У середині 70-х брюками кльош і мініспідницями марили навіть відмінниці. Це був атрибут дорослості. Тобі чотирнадцять років і ти переконуєш маму виділити 10-15 рублів із сімейного бюджету на пошиття перших і вкрай необхідних у твоєму житті кльош. У магазині такий товар купити було неможливо, тому все шили самі. Ідеальна пара кльош розширювалася від стегна і приховувала туфлі на 10-сантиметровій платформі, у той час як спідниця була тридцять сантиметрів завдовжки.

Потім прийшов стиль сафарі. Відчувався вплив Іва Сен-Лорана і французького кіно. Бавовна та льон – легкі тканини, що тримають форму природних кольорів.

Дерев'яні, перламутрові, рогові гудзики, відстрочені погони, клапани та кокетки. Також саме 70-ті роки надали досконалий силует класичним чоловічим і жіночим плащам.

Завершилося десятиліття відчайдушним стилем диско. Хлопці носили приталені сорочки з короткими рукавами, причому ушивали весь свій одяг у талії самостійно. Носили квітчасті сорочки з дуже довгими кінцями комірів. Волосся стали завивати на манер афро на бігуді, які робили теж своїми руцями з газет.

1980-ті

Мода 80-х відрізнялася агресивністю і буйством фарб. Кумирами для наслідування були західні зірки й напрямки. Тому головні атрибути 1980-х рр. стали начісування, хімічна завивка й загар. Ясно проявилися стилі диско, мілітарі, набули популярності джинси. Це епоха революційних змін у модних напрямках.

Незважаючи на те, що чоловіки були менш налаштовані на зміни в гардеробі, їх зовнішній вигляд супроводжувався ламанням стереотипів. Вони носили костюми й сорочки. Хлопці вважали за краще водолазки й сорочки простого крою. До останніх також додавалися короткі краватки зі шкіри. До кінця 80-х чоловіки надягали строгі костюми з закругленими бортами. Укорочені брюки оснащувалися манжетами. Що ж до взуття, за модою бігли туфлі на підборах із гострим носком.

Жіноча мода в 80-х виглядала так: перевернутий трикутник як характерний жіночий силует. Популярними були костюми та піджаки з підкладками, які носили з брюками й спідницями. У широкий вжиток увійшов одяг з широкими рукавами, який отримав крилату назву «летюча миша». Піком моди сер. 80-х стали джинси-варьонки. У СРСР було складно знайти цей товар, проте нашим жінкам не страшний ніякий дефіцит. Вони виварювали звичайні джинси за допомогою хлорки й відбілювача. Нестандартно дівчата підходили й до проблеми покупки темних панчох. Дівчата не впадали у відчай і фарбували світлі колготи креслярської тушшю. Для збереження речі відправляли в холодильник, але під дощем туш все одно змивалася.

Спортивний стиль користувався популярністю в молоді. Широкі майки з зображенням рок-зірок – тренд того часу (тож радянські хлопці масово відрощували волосся, не боячись осуду). Яскраві кросівки доповнювали образ. Особливо цінувалося взуття марки «Адідас». У кінці десятиліття ретроспективною жіночої і чоловічої моди стали штани зі смачною назвою «банани». Цей яскравий одяг часто шили самостійно. Вгорі штани збиралися складками, а знизу закінчувалися гумками з воланом.

Знайдіть подані слова в прямокутнику з літерами.

Е	П	Ч	Л	У	Х	З	Е	В	И	Т	А
Х	Т	С	О	Р	О	Ч	К	А	З	У	Ж
П	Ь	У	П	Б	Д	И	С	К	О	Ш	У
О	В	К	Ф	І	В	Т	Г	Е	Л	А	Б
М	І	Н	П	Л	Д	У	Д	О	Ч	К	И
А	Т	Я	Л	Я	І	Н	Ж	А	Д	Б	Л
Д	О	Б	А	Н	А	Н	И	Т	Ф	Я	І
А	Ч	І	Щ	П	Ь	Е	Н	Ц	О	Х	Г
З	Ж	Е	Б	О	Д	А	С	М	Я	У	И

БАНАНИ
 ДЖИНС
 ДИСКО
 ДУДОЧКИ
 ОДЯГ
 ПЛАЩ
 ПОМАДА
 СОРОЧКА
 СУКНЯ
 СПІДНИЦЯ
 ТУФЛІ
 ТУШ

БАБЕТА
 ЖАКЕТ
 ГАРДЕРОБ
 КАЛЬСОНИ
 КЛЬОШ
 КОК
 КОСТЮМ
 КРАВАТКА
 ПІДБОРИ
 ПІДЖАК
 СТИЛЬ
 ТКАНИНА

Я	З	М	І	Н	Ь	В	Ч	Я	З	І	Д
Т	Г	А	Р	Д	П	М	К	О	К	П	Б
К	Б	О	Р	Е	І	Ф	У	Ш	Е	Ч	О
А	Е	Ж	У	Т	Д	Ж	А	К	Г	Ю	Р
Н	В	А	К	Е	І	Ш	Б	У	Ч	М	И
И	Н	А	Ю	М	К	Л	К	А	Л	Ь	Ф
К	О	С	Т	Ш	О	Ь	И	Н	О	С	Г
Р	К	Т	К	А	Н	Т	И	Л	Ь	Т	А
А	В	А	Г	У	Ю	С	Б	А	Б	Е	З

Місце для ваших спогадів і творчості

***Після тіла
ту ж
СОРОЧКУ МИЛА***

ЖИТТЯ І ПОБУТ 1950Х - 1980Х

1950-ті

Побутове життя простих людей поступово поліпшувалося. Були зміни на краще і в настрої населення. Народ відчув, що всьому, що пов'язано з задоволенням потреб людини, стало надаватися більше уваги. Як мінімум, населення стало краще харчуватися.

У державних багатоквартирних будинках великих міст головним типом житла була комунальна квартира, у якій проживало декілька сімей. Родина простого городянина зазвичай займала в такому приміщенні одну кімнату. Квартира мала довгий коридор, загальний для всіх жителів, простий санвузол й одну кухню. Теж повертаєтесь у студентські роки й згадуєте схожі умови в гуртожитку?

Багато що запроваджували для зміцнення здоров'я населення. У цей період число як медперсоналу, так і лікарняних установ у СРСР збільшилася. Крім того, створювали фельдшерсько-акушерські пункти. Також удосконалювалася система охорони материнства й дитинства. Була скасована заборона абортів. Узагалі про жінок стали краще піклуватися. Наприклад робітницям і службовим працівницям надавалася додаткова оплачувана відпустка, а для колгоспниць установили відпустку не менше 56 днів.

У 60-х турбувалися про тих, кому за 60, адже було встановлено державне пенсійне забезпечення для колгоспників. Пенсії отримували чоловіки у віці від 65 років і жінки від 60.

Узагалі це десятиліття запам'яталося такими подіями, як перший політ людини в космос, створення першого у світі колайдера. Ви не повірите, але перший переносний мобільний телефон у СРСР теж винайдено в 60-х!

У СРСР була побудована перша у світі мережа з декількох комп'ютерів, що працювали на відстані до 200 км (у тому числі й на мобільній платформі!).

На Заході такі технології з'явилися набагато пізніше. Найбільш відомі радянські суперкомп'ютери мали суперназви БЕСМ-1 та БЕСМ-6 (великі електронно-обчислювальні машини). Інформація радянською системою оброблялася набагато швидше, ніж американською (різниця досягала півгодини).

Та й це ще не все! У 1968 р. Горохов Арсеній Анатолійович створює персональний комп'ютер й отримує на нього патент! (За 8 років до РС від «Apple»).

А чим же міг похвалитися простий народ? У країні не розвивалася наркомафія. Кількість наркоманів, у порівнянні з західними країнами, була помітно меншою. Ще приємнішим фактом став випуск найулюбленішого продукту тогочасних дітей. Березовий сік – один із найпопулярніших напоїв у СРСР, що проводився в промислових обсягах. У магазинах продавали як склянку так і трилітрові банки. Цей напій багато років викликає важкозрозумілий для нас ажіотаж у далекому зарубіжжі.

1970-ті

У цьому десятилітті в СРСР з'являються спеціалізовані громадські комп'ютерні мережі. Приклад - «Сирена» («система резервування на авіалініях»). Вона була запущена в 1972 р. Комп'ютерна обробка бази даних пасажиропотоку дозволяла цілодобово бронювати квитки на будь-які рейси.

Однією з найголовніших причин радості для тогочасних чоловіків стало будівництво наймасовішого трактору у світі. Оце так новина, чи не так, дівчата?) Трактори МТЗ-50, МТЗ-80, МТЗ-100 - сімейство колісних тракторів «Білорусь», що випускалися Мінським тракторним і Південним машинобудівним заводами. Отож, за виробництвом тракторів СРСР впевнено залишався лідером у світі.

А на кінець (незважаючи на те, що сьогодні цей час називають «епохою застою») у 1978 р. в НІКФІ були розроблені технології стереотелебачення.

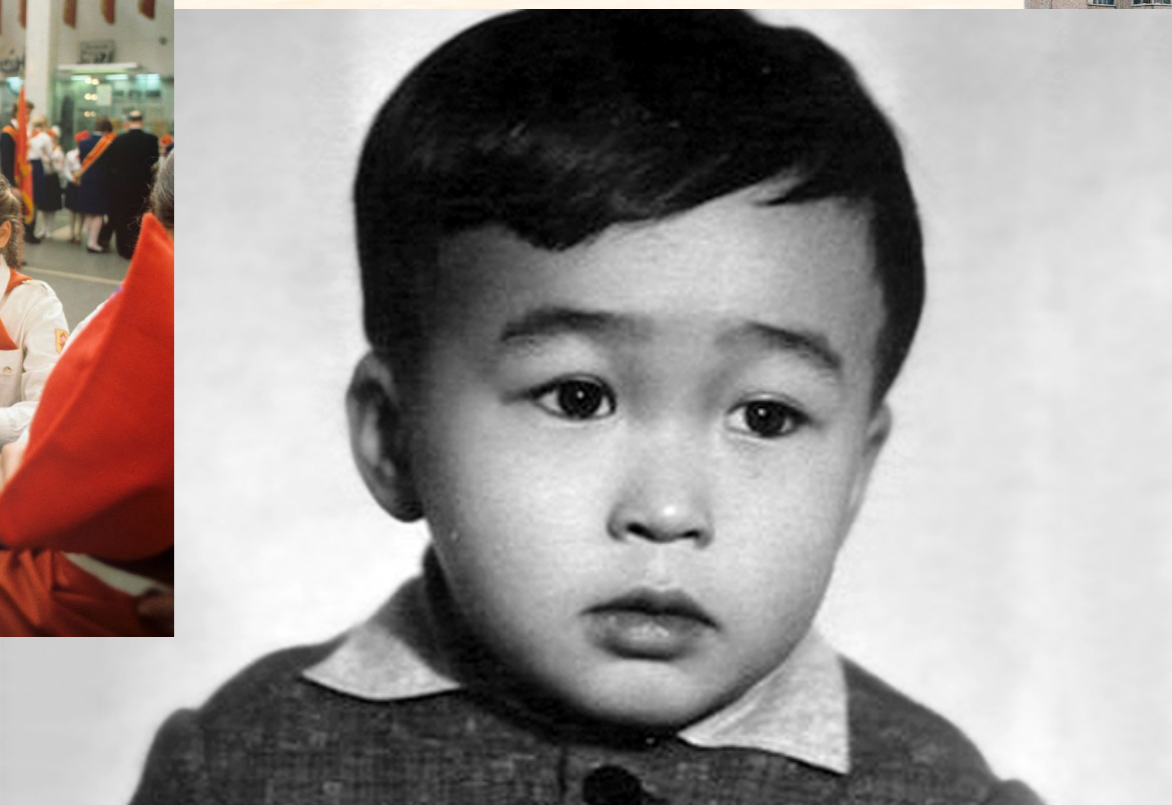
70-ті роки також були досить насиченими в технологічному плані, тож залишили значний слід в історії СРСР. У цей час розпочинається освоєння цілинних і перелогових земель, а також розширюється частка легкої промисловості.

Уже в 1970-х телефонні апарати почали працювати, як кажуть зараз, «у режимі конференції» (тобто директор заводу міг зі своєї «Волги» вести нараду з начальниками цехів). До 1973 р. системою «Алтай» користувалися 8000 абонентів у 30 містах СРСР (у той час, як у США аналог «Алтаю», IMTS, тільки-тільки був введений в експлуатацію!). Телефонами «Алтай» у Союзі були обладнані всі службові автомобілі, машини швидкої допомоги, міліції, пожежної охорони, автомобілі держчиновників, парткерівників, керівників підприємств і установ, машини редакцій телебачення і радіо...

1980-ті

1980-ті роки в СРСР – це завершення застою і час змін, про які співав кумир десятиліття Віктор Цой.

Головною подією 1980 р. стала Олімпіада. Церемонія відкриття пройшла на Великій спортивній арені Центрального стадіону імені В. І. Леніна (зараз «Лужники»). Її учасниками стали близько 16 тисяч чоловік. Символом Олімпіади став Олімпійський Медведик. Ці ігри сприяли популяризації здорового способу життя: батьки вели дітей до спортивних секцій, і майже в кожному дворі була власна футбольна й хокейна команди. Окрім цього, разом з Олімпіадою у СРСР прийшли й відгомони західної масової культури: у Союзі з'явилися «Пепсі-кола» і «Фанта» власного виробництва.

У 1982 р. був організований «Марш миру», у якому взяли участь як звичайне населення, так і відомі громадські діячі. Спеціально до ходи в СРСР приурочили кілька виставок.

А хто в 1986 р. не радів за перемогу збірної СРСР із футболу? 6:0 проти Угорщини на чемпіонаті світу! Це був не перший раз, коли наші футболісти обіграли угорців, проте саме цей взлет став для команди СРСР рекордним.

З поданих літер складіть слова.

з і н м

--	--	--	--	--

--	--	--	--	--	--

о к м с о

а з м и н а г

--	--	--	--	--	--	--

--	--	--	--	--	--

ф о т л б у

а р а в т и к р

--	--	--	--	--	--	--	--

--	--	--	--	--	--	--	--	--

к й е д а л р о

с с е а т и м

--	--	--	--	--	--	--

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

б р и т н о і к

л о д і м п і а а

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

--	--	--	--	--	--

і п с я е н

в г а і л д

--	--	--	--	--

--	--	--	--	--	--	--

о л о г с к п

Місце для ваших спогадів і творчості

Зміст

«Листя жовте, пісня гарна»

- 1950-ті..... 6
- 1960-ті..... 8
- 1970-ті..... 10
- 1980-ті..... 12

«Авось так зветься наша шхуна»

- 1950-ті..... 20
- 1960-ті..... 22
- 1970-ті..... 24
- 1980-ті..... 26

«Операція «И» та інші пригоди кінематографа»

- 1950-ті..... 34
- 1960-ті..... 36
- 1970-ті..... 38
- 1980-ті..... 40

«Коло тіла і своя сорочка мила»

- 1950-ті..... 46
- 1960-ті..... 48
- 1970-ті..... 50
- 1980-ті..... 52

«Після тіла ту ж сорочку мила»

- 1950-ті..... 60
- 1960-ті..... 62
- 1970-ті..... 64
- 1980-ті..... 66-

Здрастуй, люба, я повернувся

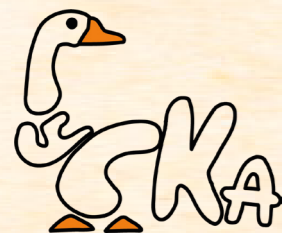
Арт-бук

Упорядники *Богомолова Аліна, Бабенко Альона*
Обкладинка *Бондаренко Катерина*

Літературний редактор *Бабенко Альона*
Коректор *Богомолова Аліна*
Художній редактор *Бондаренко Катерина*
Верстка *Репік Катерина*

Підписано до друку 27.10.2020.

Формат 60x84/8. Гарнітура Minion Pro, Belukha, Primer TT ParaType, Truth. Умовн.друк.арк. 8,7. Наклад 500 прим.

Видавництво «ГусКа»

Свідоцтво про внесення до Державного реєстру видавців ДК №1234 від 01.09.2019р.

Віддруковано АТ «Харківська книжкова фабрика «Глобус»

вул. Різдяна, 11, м.Харків, 61052

Свідоцтво ДК №3985 від 22.02.2011

www.globus-book.com

Дякуємо за надану інформацію інтернет-порталам:

germany.ch.livejournal.com prostosound.com.ua wikipedia.org youtube.com
history-at-russia.ru history.wikireading.ru presi.com vogazeta.ru infourok.ru
101oblik.ru wonderzine.com mir24.tv vatnikstan.ru google.com

Усі права належать авторам.

ИМЕЕТСЯ
В ПРОДАЖЕ
МОРОЖЕНОЕ